

Slovenski dom

Stev. 155.

V Ljubljani, torek 12. julija 1938.

Leto III

Kljub vestem o premirju nobena španska stranka ne sprejme angleških predlogov o prostovoljnih

Mir - ali nadaljevanje vojne v Španiji

Pariz, 12. julija. Francoski listi obračajo največjo pozornost na špansko državljansko vojno in pravijo, da so nade za mir v Španiji in z njim za mir na Sredozemskem morju zelo majhne, ker noben španski tabor ne mara sprejeti angleškega načrta o umiku prostovoljcev. Španska nacionalistična vlada zagovarja svoje odklonilno stališče s tem, da je francoska vlada na pritisk komunistov in socialistov spet odprla mejo proti Španiji za neoviran vvoz orožja. Zaradi tega je nacionalistično poveljstvo spet poslalo na bojišča italijanske prostovoljske oddelke, ki so bili že umaknjeni iz prvih vrst.

Pariz, 12. julija. AA. (Stefani.) Kakor se zdi, so nastopila med katalonskimi in madridskimi oblastniki nasprotstva, kajti prvi so pripravljani

skleniti z generalom Francom premirje, drugi pa zahtevajo, da se vojna nadaljuje do zmagovitega konca. Prvikrat od začetka državljanske vojne so začeli te dni barcelonski listi pisati o možnosti razgovorov za premirje. Glavni vzrok barcelonskega stališča je v tem, ker primanjkuje vseh sirov, kar najbolj škoduje Barceloni, ki je sedež industrije. Prav tako je v mestu postalo že nezno zaradi mnogih tisočev beguncev, ki beže pred zmagovitimi četami generala Franca in se zatekajo v Barcelono in okolice.

Biarritz, 12. julija. AA. (Havas.) Karavasalski grof, katerega je vlada v Burgosu obtožila zaradi tega, ker je v Timesu objavil odprto pismo in v njem pozival obe španski vladi, naj skleneta

premirje, je danes dal za tisk izjavo. Grof poudarja, da je nesporazum z vlado nastal zaradi napak v prevodu. Nato omenja svoje in generala Godaba, poveljnika Balearskih otokov, posredovanje, da bi se španska vojna preprečila že leta 1936. »Če sem napisal omenjeno pismo,« je izjavil grof, »sem to storil zaradi tega, ker sem smatral, da je bil takrat nadvse ugoden čas za posredovanje. Nacionalisti so v vojnem oziru zadosti močni, da v primeru ustanavljanja nove španske države uveljavijo večji del svojega programa. Pristaši republikanske vlade imajo zadosti zagotovil, da vstopijo v novo državo kot državljani, ki se nikakor ne morejo smatrati za premagane sužnje. Potrebno je poudariti, da niti tu v Španiji, ne kje drugje ne more biti trajna tista vlada, ki se gradi na milijonih mrtvih.

Vesti 12. julija

Za 140 milijonov zlotov vojnega materiala so porabili poljski vojski prebivalci mesta Poznanja. V imenu vojske je ta dar sprejel general Sosnovski.

Angleški listi prinašajo na prvih straneh izvečke iz predgovora, katerega je napisal Mussolini v knjigi poročil o delu velikega fašistovskega sveta.

Preiskavo o begu sovjetskega generala Samojloviča je vlada izročila načelniku GPU Ježovu in predsedniku sovjetskega odbora za državno brambo generalu Melikisu, ki sta že oba odpotovala v Habarovsk.

Letalo s 4 potniki se je vnelo nad ameriškim letališčem v Ecesteru pri New Yorku. Vsi štirje potniki so zgoreli.

Zdravstveno stanje angleškega kralja Jurija VI., ki je precej nevarno obolel, se zadnje dni izboljšuje.

V Prago so dopotovali študentje romunske gozdarske visoke šole. Češki študentje so jih v Pragi lepo sprejeli.

Japonci bi radi odložili olimpijske igre 1940 in prepustili prireditve drugi državi. Glavni razlog za to je vojna, o kateri so mislili, da se bo končala tako hitro, da ne bo to vplivalo na priprave za olimpijske igre.

Francoski narodno-gospodarski svet se je sestel pod predsedstvom ministra Patenotre in ugotovil, da je težavni gospodarski položaj Francije mogoče izboljšati samo s splošnim povečanjem državnih in narodnih dohodkov.

Vloge v italijanskih denarnih zavodih so od konca lanskega leta do konca letošnjega junija narasle za tri milijarde lir.

Na večerjajši seji konference za pomoč beguncem iz Avstrije je švedski zastopnik dejal, da je njegova država pripravljena sprejeti določeno število beguncev, če se bodo podvržili posebnim političnim določilom in zahtevam. Zastopniki srednjeevropskih držav pa so izjavili, da gre ojim za ročne delavce, ne za izobražence.

Dve romunski letalski komisiji potujeta po Nemčiji ter se pogajata za nakup vojnih letal.

Hitler je večerjaj sprejel italijanskega državnega tajnika za vojno generala Parianija.

Arabski odbor za obrambo Palestine je poslal konferenci za begunce v Eviano brzojavko, v kateri pravi, da Arabci upajo, da konferenca ne bo padla pod vpliv judovske propagande. Hkratu zagotavlja brzojavka, da se bodo vsi Arabci po vseh pokrajinah, kjer prebivajo, borili proti naseljevanju Judov v Palestini.

Vodstvo poljske državne opere v Varšavi bo prevzel znani filmski tenorist Jan Kiepura. Zaradi francoske zasedbe otočja Paracellus pripravljajo Japonci večjo vojaško akcijo in mislijo poslati na otočje vojaške oddelke. To bo nedvomno izzvalo hud spor med Francijo in Japonsko.

Italija, Nemčija in Japonska priredijo v jeseni lahkoatletsko tekmovanje v Tokiu.

O narodnem in obrambnem pomenu svečanosti v Pragi piše češkoslovaški tisk in pravi, da so pokazale pravo sliko o notranjem položaju v CSR.

Francoski zunanji minister Bonnet je sprejel poslanika barcelonske vlade v Parizu in z njim dalje časa razpravljal o položaju v vladni Španiji.

Redni letalski promet med Lisbom in New Yorkom se začne 15. julija. Letala nemške družbe »Lufthansa« bodo vozila tedensko po enkrat v vsako smer.

Vodstvo sovjetske vojske je sklenilo, da letos ne bo priredilo nič vojaških vaj, ker prihajajo iz raznih delov države poročila, da je razpoloženje med vojniki rdeče vojske zelo slabo in revolucionarno.

Zveza švicarskih častnikov je na svojem običnem zboru sklenila, da izstopi iz svoje mednarodne častniške organizacije.

Tri ljudi je ubilo pri eksploziji granate na Coriškem polju, več pa jih je bilo hudo ranjenih. Granata je ležala na polju še iz svetovne vojne.

12 mesečna vojna ni prav nič oslabilila odpora Kitajcev, je dejal v svojem govoru ob obletnici vojne zunanji minister Tuang Cej.

Turški zunanji minister Ruzdi Aras bo prihodnji mesec obiskal smirsko republiko.

Obvezno civilno poroko uvaja nova nemška postava o zakonu, ki bo veljala za vso državo.

Oster protest proti judovskemu nasilju je poslal arabski odbor angleškemu visokemu komisarju v Jeruzalemu. V protestu zahtevajo Arabci naj Angleži razpuste vse sumljive judovske organizacije, izžene vse agitatorje in prepovedo Judom nositi orožje in pomnožiti policijo.

7 potnikov je zgorelo, 17 pa jih je bilo hudo ranjenih, ko se je vnel avtobus, poln Arabcev pri algirskem mestu Constantine.

Južnoameriški republiki Bolivija in Paragvaj sta podpisali sporazum glede pustinje Grand Chaco, kjer je veliko petroleja in za katero so med obema državama dolga leta tekli spori.

Novi papeški nuncij za Jugoslavijo

je bil včera sprejet v nastopni avdienci pri knezu namestniku na Brdu

Ljubljana, 12. julija. Včera dopoldne je Nj. Vis. knez namestnik Pavle v dvorcu na Brdu sprejel novega papeškega nuncija na našem dvoru, nadškofa Hectorja Felicija, ki mu je izročil svoje poverilnice. Novega papeškega zastopnika v naši državi so na Brdu pričakali z običajnimi predpisanimi slovesnostmi. Pri prihodu ga je pozdravila častna četa kraljeve garde z godbo, ki je zaigrala papeško himno. Novega nuncija je spremljal še protokol dr. Marinkovič in njegov tajnik msgr. Berloti. Pri vходу sta nuncija čakala kraljeva adjutanta polkovnik Sodermajer in polkovnik Cesaric, ki sta visokega cerkvenega dostojanstvenika spremlila v slavnostno dvorano. Tam ga je sprejel v avdienci knez namestnik Pavle, kateremu je poslanik izročil svoje poverilnice. Slovesnemu dejanju je prisostvoval tudi predsednik vlade dr. Stojadinović kot zunanji minister. Knez namestnik se je z novim papeškim namestnikom dalj časa prisrčno razgovarjal.

Po avdienci se je nuncij vrnil v Kranj, kjer je že prej prebil nekaj dni pri tamošnjem dekanu g. Škrbcu in si ogledal nekaj lepih gorenjskih krajev. Nuncij je dal za liste izjavo, v kateri pozdravlja katoliške Slovence in izraža svoje navdušenje nad prelepo pokrajino in nad vernostjo našega naroda, o kateri se je prepričal zlasti na Brezjah.

Po sprejemu novega nuncija pri knezu namestniku je bil sprejet tudi novi madžarski poslanik baron Barkach Bessenvey, ki je tudi izročil knezu namestniku poverilnice. Po sprejemu poslanik dal izjavo, v kateri pravi, da bo zastavljal vse sile za izboljšanje odnosov med Madžarsko in našo državo.

Amerikanec Hughes je za 17 ur izboljšal čas prvega poleta iz Amerike v Evropo

V16 urah iz New Yorka čez Ocean v Pariz

Pariz, 12. julija. Včera ob 16.55 je na pariškem letališču Le Bourgetu pristal ameriški letalec Howard Hughes z letalom »World Fair«, ki namerava v rekordnem času obleteti svet. Hughes se je dvignil iz New Yorka predsončnim ob 11 našega časa. Razen njega so na letalu še štirje člani posadke. Hughes je s svojim letalom preletel progo od New Yorka čez Atlantsko morje do Pariza, ki je dolga 4600 km, v 16 urah in 35 minutah ter je s tem za 17 ur prekosil čas, ki ga je dosegel polkovnik Lindberg 1. 1926, ko je prvič preletel Atlantsko morje. Hughesov polet je propagandnega značaja in naj služi reklamam za svetovno razstavo v New Yorku, ki bo 1. 1940.

Izredni čas, ki ga je ameriški letalec dosegel, je presenetil ves svet. Čeprav se je iz poročil, katere so po radiu oddajali z letala, dalo sklepati, da bo Hughes potolkel vse rekorde, ni vendar nihče mislil, da bi mogel pristati na pariškem letališču včera pred 20 ali 21. uro. Dobro pol ure pred pristankom, ko je letalo že bilo nad francoskim ozemljem, so v naglici obvestili uradne francoske in ameriške zastopnike, ki so sprejeli letalec pri pristanku. Letalo, ki je ogromno in srebrno

svetle barve, je očaralo vse navzoče, ko se je brezhibno spustilo na širni teren letališča. Letalci niso bili nič posebno izmučeni, zahtevali so le nekaj kozarcev toplega mleka. Mehaniki so se takoj po pristanku spravili na popraviljanje, ker se je letalu pokvaril med potjo del krmila. Vsa popravila je nadzoroval Hughes sam.

Po popravilu letala in po kratkem oddihu v Parizu bodo letalci nadaljevali svoj polet okrog sveta. Iz Pariza bodo leteli čez Češkoslovaško in Poljsko v Sovjetsko Rusijo, od tam v Sibirijo in na Japonsko. Če se jim rekordni polet okrog sveta posreči, bo to nov dokaz silnega napredka, ki ga je človeštvo v zadnjih časih doseglo.

Pariz, 11. julija. o. Ameriški letalci so danes jutraj ob 1.24 odleteli iz Pariza proti Moskvi.

Grški pravosodni minister Logothetis je iz zdravstvenih razlogov odstopil.

Silna vročina vlada že nekaj dni ob zahodni obali Severne Amerike, kjer je že več ljudi zaradi solnčarice izgubilo življenje.

Prosvetni minister v Sloveniji

Ljubljana, 12. julija.

S sinočnjim belgrajskim brzovlakom je prispel v Ljubljano prosvetni minister Dimitrij Magarašević. Na kolodvoru ga je sprejel in poodravlil ljubljanski ban Gosp. minister Magarašević je danes dopoldne odpotoval na Bled, kjer bo ostal nekaj dni na dopustu. Gospod minister je dospel v Slovenijo zasebno na odhidi.

Obisk italijanske bojne mornarice v Dalmaciji

Belgrad, 12. julija. o. Prestolniški listi poročajo, da bo 25. julija priplula v dalmatinske vode eskadra italijanske bojnega brodovja. Eskadro bo tvorilo 7 najmodernejših italijanskih bojnih ladij s posadko 3500 mož. Italijanska bojna mornarica bo obiskala najprej Šibenik, glavno pristanišče naše bojnega mornarice, potem pa še druge luke. Šibenik pripravljajo italijanskim mornarjem veličasten sprejem, in je to prvič v zgodovini, da prihajajo italijanske bojnne ladje v naše vode.

Mlada žrtev Save

Ljubljana, 12. julija.

V soboto popoldne je v Mednem Sava terjala svojo žrtev. Tam se je mudil na počitnicah dijak Milan Kestelic, učenec drž. klasične gimnazije v Ljubljani, ki je letos dovršil četrty gimnazijski razred. Bil je vester dijak in navdušen kongreganist. Na zadnji poti ga bomro spremili danes (v torek) ob 5 popoldne izpred hiše žalosti v Zgornji Šiški 146 (blizu tramvajске remize) na pokopališče v Dravljah, v sredo ob pol 8 pa bodo imeli učenci klasične gimnazije v Križankah zanj sv. mašo. Pokoj njegovi duši! Zalutajočim domačim iskreno sožalje!

Glavni tajnik turškega zunanega ministrstva Menemencoglu je včeraj odpotoval v München in bo danes najbrž obiskal Hitlerja na njegovem domu v Bertheimenu.

Češkoslovaški poslanik v Londonu, Jan Masaryk, bo v kratkem dospel iz Prage v London in angleški vladi poročil o najnovejših predlogih za ureditev manjšinskega vprašanja v CSR.

Japonske oblasti zahtevajo od evropskih držav, naj umaknejo vse svoje podanike iz mest, ki leže ob železniški progi med Hankovom in Kantonem. Japonci mislijo začeti z neizprosnimi vojaškimi akcijami proti tem krajem.

Slike z veličastnega narodnega tabora pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah v nedeljo. Del množice na taboru med govori; zastavonoše od Sv. Jurija ob ščavnici, rojstnega kraja dr. A. Korosca, v narodni noši; pogled na začetni del spreveda. — Spodaj: pogled na množico taborjanov, kar jih je bilo na samostanskem dvorišču ob cesti, ostali so poslušali mašo in govore na drugi strani po zvočnikih.

Resolucije odsekov Izseljenske zbornice

podane na včerajšnjem ustanovnem zasedanju v Ljubljani

Včeraj je bilo v Ljubljani v Franciškanski dvorani ustanovno zasedanje Izseljenske zbornice, ki ga je vodil predsednik Rafaelove družbe prevzema škof dr. Gregorij Rožman. Že v naši včerajšnji številki smo objavili obširno poročilo o tem važnem zasedanju, omenili vse odlične zastopnike, ki so se ga udeležili ter objavili tudi govor, ki ga je ob tej priliki imel voditelj Slovencev notranji minister dr. Anton Korošec. Poleg tega smo navedli tudi govore, ki so jih imeli na tem zasedanju ministri dr. Miha Krek, ljubljanski župan dr. Juro Adlešič, zastopnik ministra za socialno politiko in ljudsko zdravje dr. Fedor Arancnik in žena ga. Prislundova.

Resolucija propagandnega odseka Izseljenske zbornice

1.) Da bo naš narod doma pravilno poučen, kako žive naši rojaki v tujini, mu je treba stalno nuditi gradivo, zato prosimo vse naše urednike časopisja in revij, da bi stalno poročali o življenju naših ljudi v inozemstvu, blagohotno objavljali gradivo, ki jim ga bo vedno nudil propagandni odsek Izseljenske zbornice po zgledu nemškega časopisa, ki enkrat ali še večkrat na teden stalno prinaša po dve strani zanimivih poročil o svojih izseljencih. — Vse naše izseljenske časopise toplo prosimo, da poživijo stike s časopisjem v domovini.

2.) Poleg časopisja je zelo važen faktor pri širjenju zanimanja za izseljence radio, zato prosimo ljubljansko radio-postajo, naj bi sprejela v svoj program tedenska poročila o izseljencih, po enkrat na mesec pa naj bi bili posebni večeri, namenjeni našim izseljencem. Da bi bili ti večeri bolj pestri in privlačni za domovino in izseljence, naj bi te večere prirejale naše šole. Kratkovalovno postajo v Belgradu toplo prosimo, da bi sprejela v svoj program več slovenske besede in pesmi, za katero prosijo naši rojaki v Ameriki.

3.) Da bo izseljenska ideja zajela vse plasti našega naroda, bo treba preskrbeti primerne serije skopičnih slik in filmov iz življenja naših izseljencev. Prav tako pa bo treba preskrbeti za naše izseljence skopične slike in filme o naši domovini. Za nabavo tega prosimo kompetentne državne oblasti primerne subvencije.

4.) Po vseh večjih krajih v dravski banovini bo treba vsaj enkrat na leto prirediti izseljenske akademije, na katerih naj se narod poučuje, in ob tej priliki tudi naj apeliirati, da pristopijo posamezniki kot člani k Rafaelovi družbi, njihove organizacije pa kot članice k Izseljenski zbornici. Na teh akademijah naj bi se zaprosilo druge organizacije, naj sprejmejo v svoj delovni program tudi skrb za izseljence. Na teh prireditvah naj bi se občinstvo dalo v roke primerne brošure in knjige o naši krvi v tujini.

5.) V prvi vrsti bo treba zainteresirati za izseljence našo mladino po šolah. V ta namen je treba nuditi mladini potrebno izseljensko gradivo. Ob tej priliki prosimo prosvetno ministrstvo, naj uvede po zgledu drugih narodov obvezen pouk o našem izseljencu vsaj po eno uro na teden. V šolske čitanke naj se uvrsti tudi poglavje o našem izseljencu, izdelajo naj se potrebni zemljevidi, da bo mladina vedela, kje naši ljudje po svetu živijo. Po naših šolah se morajo ustanoviti mladinska izseljenska društva ali krožki, ki naj bi etopili v pismene stike z našo mladino v tujini. Naši izseljenski mladinci je treba dati možnost, da bo redno vsako leto obiskala domovino in tudi obiskala naše šole, kjer bi dobila nove ljubezni do našega naroda, jezika in pesmi.

6.) Vsako leto bo treba privabiti čim več naših izseljencev v domovino vsaj na kratek obisk in jim nuditi čim več ugodnosti, s tem jih bomo priklenili nase, da bodo potem, ko se vrnejo v tujino z najlepšimi utisi, širili ljubezni in narodno zavest tudi med onimi udi našega narodnega telesa, ki so že utonili v tujih narodnostnih morjih.

Vse to delo je sprejel v svoj program propagandni odsek Izseljenske zbornice. Delo bo stalo veliko truda in denarja, zato prosimo naše državne oblasti, da bi to delo odseka podpirale moralno in finančno.

Šolski odsek

Šolski odsek Izseljenske zbornice hoče pritegniti mladino v domovini k delu za izseljensko mladino. Mladina v domovini mora poiskati stike z našo mladino v tujini in poglabljati v njej smisel za materin jezik. Za domovino in za vse, kar je našega.

Da dosežemo ta namen, moramo uravnati svoje delo po teh smernicah:

1.) Mladina v domovini naj se organizira v izseljenskih oddelkih po šolah; pravilnik za te oddelke je izdelan, a še ni odobren od oblasti.

2.) Vsakemu oddelku se odredi v delokrog delovanja določena izseljenska kolonija, v kateri je največ rojakov iz okraja šole. Oddsek vodi v kolonijo dopisovanje, pošilja jim slike in poročila o vseh zanimivostih iz domakega kraja.

3.) Vsaka izseljenska kolonija, vsaka izseljenska šola mora biti v stalnem stiku z domovino.

4.) Izseljenski mladinci je treba omogočiti obiskovanje pouka, zato treba poslati večje število učiteljev med izseljence. Tem pa je treba urediti tudi finančni položaj in redno prejemanje mesečnih prejemkov.

5.) Vsako leto bi moralo priti v domovino vsaj nekaj otrok na počitnice. Tem je treba nuditi brezplačno pot, vso oskrbo in pouk materinskega jezika. Za tako počitniško kolonijo je treba obratiti po nekaj otrok iz vsake izseljenske naselbine; vračali bi se kot naši mladi prosvetni delavci na delo med tvariše na tujem.

6.) V naselbinah, odkoder ne bi mogli priti otroci v domovino, bi morali prirediti počitniške tečaje za pouk slovenskega jezika in domoznansva. V takem tečaju bi se zbrali otroci z vseh bližnjih naselbin.

7.) Za voditelje takih tečajev bi morali poslati res najboljše učne moči, ki bi se popolnoma posvetili delu za pomoč izseljenski mladini. Za te tečaje bi se temeljito pripravili v posebnem tečaju v domovini, kjer bi skupaj pregledali učno snov in določili obliko podajanja učne snovi, ki bi bila izseljenski mladini najlažja.

8.) Vsaki koloniji bomo skušali poslati vsak nekaj mladinskih knjig in revij. Po možnosti bi organizirali tudi za mladino »potovalno knjižnico« pod nadzorstvom izseljenskih učiteljev.

9.) Za pouk izseljenske mladine je treba izdelati učno knjigo slovenščine in domoznansva (za nižjo in višjo stopnjo).

10.) Sposobne izseljenske otroke bi morala šolati domovina, da bi se pripravili v njej za delo med izseljenskimi rojaki.

1.) Mladino v domovini je treba seznanjati z vsemi vprašanji izseljenskega problema in z vsemi težnjami izseljencev. V izseljenski reviji morajo biti stalno poročila o delu in življenju izseljenske mladine. Pa tudi naše dnevno časopisje mora nuditi priliko, da v njem izpregovori besedo o svojem delu mladina doma in na tujem.

12.) V »Mladinskem skladu« pa hočemo zbirati denarne prispevke, tudi med mladino (zlasti ob izseljenskem tednu), da omogočimo izseljenskim otrokom pot v domovino.

V imenu naših izseljencev v Holandiji

Delegat za Izseljensko zbornico v Ljubljani Selid Rudolf, poverjen od Zveze jugosl. društev sv. Barbare v Holandiji, predlagam sledeče zahteve in prošnje v imenu naših izseljencev v Holandiji.

1. Prosim, da bi se pri merodajnem mestu uredila in izposlovala podpora, da bi lahko naša mladina obiskala za nekaj tednov našo domovino, da jo поблиže spozna, kar je neobhodno potrebno, če hočemo ohraniti našo izseljensko mladino za naš narod.

2. Zaradi krize zadnjih let so drž. holandske oblasti zakonskim potom onemogočile sprejem tujih delavcev v Holandijo. Tukaj je sedaj zelo prizadeta naša mladina, ki zaradi teh zakonov ne more dobiti zaposlitve. Ali bi ne bilo mogoče, da bi se ta brezposelnost izseljenske mladine, posebno fantje, lahko spravila v domovino v kakšne obrate, posebno oni, ki so hodili v strokovne šole in sedaj po dovršitvi ne dobijo nikake zaposlitve. Mnogi bi radi obiskovali kakšne vojaške šole.

3. Neobhodno potrebno je tudi, da se reši problem učitelja za našo mladino. Treba je učitelja, kateremu se pa mora zagotoviti od države takšna plača, ki odgovarja življenjskemu standardu te (holandske) države.

4. V Holandiji se nahaja malo število vojnih vdov, katerih možje so bili poklicani iz Holandije v vojno. Te vojne vdove se nahajajo v največjih stiskah in revščini. Če država še nima zakona, da bi se pošiljala tem revam vojna pokojnina, prosimo, da se jim nakaže vsaj kakšna podpora, saj niso vsa leta po vojni prejele še ničesar.

5. Prosim, da naše oblasti posvečajo tudi večjo pozornost našim izseljencem, ki zbole ali postanejo za delo nesposobni in jih rudniki kratkoma odpustijo brez vsake invalidnine in pokojnine.

Kolonisti v Južni Srbiji

Na ustanovnem zasedanju Izseljenske zbornice so bile predložene tudi zahteve in prošnje slovenskih izseljencev, ki živijo v Južni Srbiji. Tam je okoli 1000 slovenskih otrok brez vsakega pouka slovenskega jezika ter skoraj tudi brez katoliškega verojaka v svojem jeziku. Z ljubljanskega zasedanja so bile poslone na razna pristojna mesta vloge, tako na kr. vladu, da se zagotovi državna podpora našim izseljencem, ki so prišli v Južno Srbijo, da te kraje kultivirajo, na kmetijskega ministra, da dobe naši kolonisti v Južni Srbiji možnost kompaktne naselitve s tem, da dobe primerna zemljišča, dalje na notranje ministrstvo, da se primor-

37 kdaj bodo hišo začeli graditi. Drugi delavci so za podoben namen plačevali šest let vnaprej. Ponavadi je bilo tako, da je uprava dajala prednost svojim ljubljencem, kadar je bila hiša zgrajena.

Ker je kruh glavna hrana, ga je torej rodbina Siderovih potrebovala šest funtov na dan. Seveda niso mogli kupovati belega kruha in so morali biti zadovoljni z gostim, težkim, črnim in grenkim testom, ki je vsakdanji kruh ruskega delavca. Ta kruh je bil po štirideset kopejkov kilogram. Siderovi so torej samo za kruh izdali mesečno po 72 rubljev. Dejansko jim torej za drugo hrano ni ostajalo nič, nič za obleko, za čevlje, niti ne za tramvaj. Siderov je bil torej prisiljen iskati, kako bi povečal svoje dohodke. Ko je končal z delom v tovarni, je odhajal na trg in tam špekuliral z ribo, s sladkorjem, s kašo, z moko, z mesom, z vsem, s čimer je bil mogoč.

Primer št. 3.

J... je bila madžarska Amerikan-ka. Delala je v oddelku za žarnice. Plačana je bila od kosa in je prišla mesečno na 100 rubljev približno, z dodatnimi urami seveda. Imela je dva otroka. Njeni izdatki brez hrane in brez obleke so bili naslednji (v rubljah):

Stanarina v hiši Elektrozavoda 18.—
Podpis drž. pos. v znesku 200% ene mesečne mezde v desetih obrokih, torej na mesec . . . 20.—
Dohodnina . . . 2.50
Davek za šolo . . . 2.50
Strokovni prispevki . . . 2.—
Mopr . . . 0.25
Osoviham . . . 2.50
Pomoč vasi . . . 0.50

Primer št. 2.

Siderov je delal v oddelku za orodje v naši tovarni. Stanoval je na Matroski tlini v podzemlju s trideset drugimi tovariši. Njegova žena in otroka so stanovali v nekaki kasarni v Caricinu, mali vasi izven Moskve. Zena je delala na železniški progi. Siderov je na mesec dobival po 110 rubljev plače, žena pa 75. Razpredelnica njunih izdatkov je takale (v rubljah):

Siderovi:

Stanarina . . . 15.—
Podpis posojila . . . 15.—
Strokovne dajatve . . . 2.—
Dohodnina . . . 3.—

Davek za šolo . . . 3.—
Prehranjevalna zadruga . . . 6.—
Zadružni dom . . . 15.—
Elektrika . . . 2.—
Mopr . . . 0.25
Autodor . . . 0.25
Zavarovanje . . . 1.—
Listi . . . 5.—
Skupno . . . 67.50

Zena:

Stanarina . . . 10.—
Podpis posojila . . . 7.—
Strokovne dajatve . . . 2.—
Dohodnina . . . 2.—
Davek na šolo . . . 2.—
Hrana za dva otroka v šoli . . . 20.—
Pomoč vasi . . . 0.25
Mopr . . . 0.25
Skupno . . . 43.—

Siderov se je bil priglasił za sobo v zadružnem domu, ki bi ga naj šele zgradili. Živo je želel, da bi imel boljše stanovanje pri splošni stiski glede bivališč, ki je vladala. Stanovanja so bila tako nezadostna, da je veliko delavcev spalo čez noč kar v tovarni na tleh. Zadruga za gradnjo hiš je od ljudi, ki bi radi stanovali v novi stavbi, pobirala denar vnaprej. Siderov je plačeval že tri leta za to. Zadružniki niso dobili nobenega jamstva o tem,

Plin . . . 9.—
Elektrika . . . 8.50
Kosilo za enega otroka v šoli . . . 10.—
Za madžarski delavski klub . . . 1.50
Tramvaj za otroka . . . 15.—
Casopisi . . . 15.—
Skupno brez hrane in brez obleke . . . 95.—

Morala je prodajati obleko, katero je prinesla iz Amerike. Čez nekaj mesecev bivanja v Rusiji ni imela nobene cunje več, ne zimskega plašča, ne najpotrebnejših reči.

Morda bo kdo vprašal, zakaj je njen prispevek za državno posojilo znašal 200% ene mesečne plače. Zato: Inkasant za državno posojilo je hodil po tovarni in pobiral denar. V začetku J... ni hotela podpisati. Delala je agentu, da tega ne more storiti, ker ji mežda ne zadostuje niti za življenje in da je morala prodati celo svojo obleko, da je dobila ostali denar, katerega je neobhodno potrebovala. Toda agent je vztrajal pri svoji zahtevi in ji povedal, da gre pri tem za službo. Nazadnje jo je spravil v obup, da mu je dejala:

»Ah, vzemi vso plačo, malo več, malo manj, kaj je na tem!«

Agent ni sprejel tega njenega predloga.

»Prav, pa vzemi torej 200%, 300%, kolikor pač hočeš, mu je dejala.

Nazadnje so zapisali, da je plačala 200%. Naslednji dan so razobesili na hodniku njeno sliko in jo stavili kot vzgled navdušene Amerikanke, ki je sama od sebe dala za državno posojilo.

5. V prvih vrstah bo treba zainteresirati za izseljence našo mladino po šolah. V ta namen je treba nuditi mladini potrebno izseljensko gradivo. Ob tej priliki prosimo prosvetno ministrstvo, naj uvede po zgledu drugih narodov obvezen pouk o našem izseljencu vsaj po eno uro na teden. V šolske čitanke naj se uvrsti tudi poglavje o našem izseljencu, izdelajo naj se potrebni zemljevidi, da bo mladina vedela, kje naši ljudje po svetu živijo. Po naših šolah se morajo ustanoviti mladinska izseljenska društva ali krožki, ki naj bi etopili v pismene stike z našo mladino v tujini. Naši izseljenski mladinci je treba dati možnost, da bo redno vsako leto obiskala domovino in tudi obiskala naše šole, kjer bi dobila nove ljubezni do našega naroda, jezika in pesmi.

6.) Vsako leto bo treba privabiti čim več naših izseljencev v domovino vsaj na kratek obisk in jim nuditi čim več ugodnosti, s tem jih bomo priklenili nase, da bodo potem, ko se vrnejo v tujino z najlepšimi utisi, širili ljubezni in narodno zavest tudi med onimi udi našega narodnega telesa, ki so že utonili v tujih narodnostnih morjih.

Vse to delo je sprejel v svoj program propagandni odsek Izseljenske zbornice. Delo bo stalo veliko truda in denarja, zato prosimo naše državne oblasti, da bi to delo odseka podpirale moralno in finančno.

3.) Vsaka izseljenska kolonija, vsaka izseljenska šola mora biti v stalnem stiku z domovino.

4.) Izseljenski mladinci je treba omogočiti obiskovanje pouka, zato treba poslati večje število učiteljev med izseljence. Tem pa je treba urediti tudi finančni položaj in redno prejemanje mesečnih prejemkov.

5.) Vsako leto bi moralo priti v domovino vsaj nekaj otrok na počitnice. Tem je treba nuditi brezplačno pot, vso oskrbo in pouk materinskega jezika. Za tako počitniško kolonijo je treba obratiti po nekaj otrok iz vsake izseljenske naselbine; vračali bi se kot naši mladi prosvetni delavci na delo med tvariše na tujem.

6.) V naselbinah, odkoder ne bi mogli priti otroci v domovino, bi morali prirediti počitniške tečaje za pouk slovenskega jezika in domoznansva. V takem tečaju bi se zbrali otroci z vseh bližnjih naselbin.

7.) Za voditelje takih tečajev bi morali poslati res najboljše učne moči, ki bi se popolnoma posvetili delu za pomoč izseljenski mladini. Za te tečaje bi se temeljito pripravili v posebnem tečaju v domovini, kjer bi skupaj pregledali učno snov in določili obliko podajanja učne snovi, ki bi bila izseljenski mladini najlažja.

8.) Vsaki koloniji bomo skušali poslati vsak nekaj mladinskih knjig in revij. Po možnosti bi organizirali tudi za mladino »potovalno knjižnico« pod nadzorstvom izseljenskih učiteljev.

9.) Za pouk izseljenske mladine je treba izdelati učno knjigo slovenščine in domoznansva (za nižjo in višjo stopnjo).

10.) Sposobne izseljenske otroke bi morala šolati domovina, da bi se pripravili v njej za delo med izseljenskimi rojaki.

1.) Mladino v domovini je treba seznanjati z vsemi vprašanji izseljenskega problema in z vsemi težnjami izseljencev. V izseljenski reviji morajo biti stalno poročila o delu in življenju izseljenske mladine. Pa tudi naše dnevno časopisje mora nuditi priliko, da v njem izpregovori besedo o svojem delu mladina doma in na tujem.

12.) V »Mladinskem skladu« pa hočemo zbirati denarne prispevke, tudi med mladino (zlasti ob izseljenskem tednu), da omogočimo izseljenskim otrokom pot v domovino.

5. V prvih vrstah bo treba zainteresirati za izseljence našo mladino po šolah. V ta namen je treba nuditi mladini potrebno izseljensko gradivo. Ob tej priliki prosimo prosvetno ministrstvo, naj uvede po zgledu drugih narodov obvezen pouk o našem izseljencu vsaj po eno uro na teden. V šolske čitanke naj se uvrsti tudi poglavje o našem izseljencu, izdelajo naj se potrebni zemljevidi, da bo mladina vedela, kje naši ljudje po svetu živijo. Po naših šolah se morajo ustanoviti mladinska izseljenska društva ali krožki, ki naj bi etopili v pismene stike z našo mladino v tujini. Naši izseljenski mladinci je treba dati možnost, da bo redno vsako leto obiskala domovino in tudi obiskala naše šole, kjer bi dobila nove ljubezni do našega naroda, jezika in pesmi.

6.) Vsako leto bo treba privabiti čim več naših izseljencev v domovino vsaj na kratek obisk in jim nuditi čim več ugodnosti, s tem jih bomo priklenili nase, da bodo potem, ko se vrnejo v tujino z najlepšimi utisi, širili ljubezni in narodno zavest tudi med onimi udi našega narodnega telesa, ki so že utonili v tujih narodnostnih morjih.

Vse to delo je sprejel v svoj program propagandni odsek Izseljenske zbornice. Delo bo stalo veliko truda in denarja, zato prosimo naše državne oblasti, da bi to delo odseka podpirale moralno in finančno.

3.) Vsaka izseljenska kolonija, vsaka izseljenska šola mora biti v stalnem stiku z domovino.

4.) Izseljenski mladinci je treba omogočiti obiskovanje pouka, zato treba poslati večje število učiteljev med izseljence. Tem pa je treba urediti tudi finančni položaj in redno prejemanje mesečnih prejemkov.

5.) Vsako leto bi moralo priti v domovino vsaj nekaj otrok na počitnice. Tem je treba nuditi brezplačno pot, vso oskrbo in pouk materinskega jezika. Za tako počitniško kolonijo je treba obratiti po nekaj otrok iz vsake izseljenske naselbine; vračali bi se kot naši mladi prosvetni delavci na delo med tvariše na tujem.

6.) V naselbinah, odkoder ne bi mogli priti otroci v domovino, bi morali prirediti počitniške tečaje za pouk slovenskega jezika in domoznansva. V takem tečaju bi se zbrali otroci z vseh bližnjih naselbin.

7.) Za voditelje takih tečajev bi morali poslati res najboljše učne moči, ki bi se popolnoma posvetili delu za pomoč izseljenski mladini. Za te tečaje bi se temeljito pripravili v posebnem tečaju v domovini, kjer bi skupaj pregledali učno snov in določili obliko podajanja učne snovi, ki bi bila izseljenski mladini najlažja.

8.) Vsaki koloniji bomo skušali poslati vsak nekaj mladinskih knjig in revij. Po možnosti bi organizirali tudi za mladino »potovalno knjižnico« pod nadzorstvom izseljenskih učiteljev.

9.) Za pouk izseljenske mladine je treba izdelati učno knjigo slovenščine in domoznansva (za nižjo in višjo stopnjo).

10.) Sposobne izseljenske otroke bi morala šolati domovina, da bi se pripravili v njej za delo med izseljenskimi rojaki.

1.) Mladino v domovini je treba seznanjati z vsemi vprašanji izseljenskega problema in z vsemi težnjami izseljencev. V izseljenski reviji morajo biti stalno poročila o delu in življenju izseljenske mladine. Pa tudi naše dnevno časopisje mora nuditi priliko, da v njem izpregovori besedo o svojem delu mladina doma in na tujem.

12.) V »Mladinskem skladu« pa hočemo zbirati denarne prispevke, tudi med mladino (zlasti ob izseljenskem tednu), da omogočimo izseljenskim otrokom pot v domovino.

5. V prvih vrstah bo treba zainteresirati za izseljence našo mladino po šolah. V ta namen je treba nuditi mladini potrebno izseljensko gradivo. Ob tej priliki prosimo prosvetno ministrstvo, naj uvede po zgledu drugih narodov obvezen pouk o našem izseljencu vsaj po eno uro na teden. V šolske čitanke naj se uvrsti tudi poglavje o našem izseljencu, izdelajo naj se potrebni zemljevidi, da bo mladina vedela, kje naši ljudje po svetu živijo. Po naših šolah se morajo ustanoviti mladinska izseljenska društva ali krožki, ki naj bi etopili v pismene stike z našo mladino v tujini. Naši izseljenski mladinci je treba dati možnost, da bo redno vsako leto obiskala domovino in tudi obiskala naše šole, kjer bi dobila nove ljubezni do našega naroda, jezika in pesmi.

6.) Vsako leto bo treba privabiti čim več naših izseljencev v domovino vsaj na kratek obisk in jim nuditi čim več ugodnosti, s tem jih bomo priklenili nase, da bodo potem, ko se vrnejo v tujino z najlepšimi utisi, širili ljubezni in narodno zavest tudi med onimi udi našega narodnega telesa, ki so že utonili v tujih narodnostnih morjih.

Vse to delo je sprejel v svoj program propagandni odsek Izseljenske zbornice. Delo bo stalo veliko truda in denarja, zato prosimo naše državne oblasti, da bi to delo odseka podpirale moralno in finančno.

3.) Vsaka izseljenska kolonija, vsaka izseljenska šola mora biti v stalnem stiku z domovino.

4.) Izseljenski mladinci je treba omogočiti obiskovanje pouka, zato treba poslati večje število učiteljev med izseljence. Tem pa je treba urediti tudi finančni položaj in redno prejemanje mesečnih prejemkov.

5.) Vsako leto bi moralo priti v domovino vsaj nekaj otrok na počitnice. Tem je treba nuditi brezplačno pot, vso oskrbo in pouk materinskega jezika. Za tako počitniško kolonijo je treba obratiti po nekaj otrok iz vsake izseljenske naselbine; vračali bi se kot naši mladi prosvetni delavci na delo med tvariše na tujem.

6.) V naselbinah, odkoder ne bi mogli priti otroci v domovino, bi morali prirediti počitniške tečaje za pouk slovenskega jezika in domoznansva. V takem tečaju bi se zbrali otroci z vseh bližnjih naselbin.

7.) Za voditelje takih tečajev bi morali poslati res najboljše učne moči, ki bi se popolnoma posvetili delu za pomoč izseljenski mladini. Za te tečaje bi se temeljito pripravili v posebnem tečaju v domovini, kjer bi skupaj pregledali učno snov in določili obliko podajanja učne snovi, ki bi bila izseljenski mladini najlažja.

8.) Vsaki koloniji bomo skušali poslati vsak nekaj mladinskih knjig in revij. Po možnosti bi organizirali tudi za mladino »potovalno knjižnico« pod nadzorstvom izseljenskih učiteljev.

9.) Za pouk izseljenske mladine je treba izdelati učno knjigo slovenščine in domoznansva (za nižjo in višjo stopnjo).

10.) Sposobne izseljenske otroke bi morala šolati domovina, da bi se pripravili v njej za delo med izseljenskimi rojaki.

1.) Mladino v domovini je treba seznanjati z vsemi vprašanji izseljenskega problema in z vsemi težnjami izseljencev. V izseljenski reviji morajo biti stalno poročila o delu in življenju izseljenske mladine. Pa tudi naše dnevno časopisje mora nuditi priliko, da v njem izpregovori besedo o svojem delu mladina doma in na tujem.

12.) V »Mladinskem skladu« pa hočemo zbirati denarne prispevke, tudi med mladino (zlasti ob izseljenskem tednu), da omogočimo izseljenskim otrokom pot v domovino.

5. V prvih vrstah bo treba zainteresirati za izseljence našo mladino po šolah. V ta namen je treba nuditi mladini potrebno izseljensko gradivo. Ob tej priliki prosimo prosvetno ministrstvo, naj uvede po zgledu drugih narodov obvezen pouk o našem izseljencu vsaj po eno uro na teden. V šolske čitanke naj se uvrsti tudi poglavje o našem izseljencu, izdelajo naj se potrebni zemljevidi, da bo mladina vedela, kje naši ljudje po svetu živijo. Po naših šolah se morajo ustanoviti mladinska izseljenska društva ali krožki, ki naj bi etopili v pismene stike z našo mladino v tujini. Naši izseljenski mladinci je treba dati možnost, da bo redno vsako leto obiskala domovino in tudi obiskala naše šole, kjer bi dobila nove ljubezni do našega naroda, jezika in pesmi.

6.) Vsako leto bo treba privabiti čim več naših izseljencev v domovino vsaj na kratek obisk in jim nuditi čim več ugodnosti, s tem jih bomo priklenili nase, da bodo potem, ko se vrnejo v tujino z najlepšimi utisi, širili ljubezni in narodno zavest tudi med onimi udi našega narodnega telesa, ki so že utonili v tujih narodnostnih morjih.

Vse to delo je sprejel v svoj program propagandni odsek Izseljenske zbornice. Delo bo stalo veliko truda in denarja, zato prosimo naše državne oblasti, da bi to delo odseka podpirale moralno in finančno.

3.) Vsaka izseljenska kolonija, vsaka izseljenska šola mora biti v stalnem stiku z domovino.

4.) Izseljenski mladinci je treba omogočiti obiskovanje pouka, zato treba poslati večje število učiteljev med izseljence. Tem pa je treba urediti tudi finančni položaj in redno prejemanje mesečnih prejemkov.

5.) Vsako leto bi moralo priti v domovino vsaj nekaj otrok na počitnice. Tem je treba nuditi brezplačno pot, vso oskrbo in pouk materinskega jezika. Za tako počitniško kolonijo je treba obratiti po nekaj otrok iz vsake izseljenske naselbine; vračali bi se kot naši mladi prosvetni delavci na delo med tvariše na tujem.

6.) V naselbinah, odkoder ne bi mogli priti otroci v domovino, bi morali prirediti počitniške tečaje za pouk slovenskega jezika in domoznansva. V takem tečaju bi se zbrali otroci z vseh bližnjih naselbin.

7.) Za voditelje takih tečajev bi morali poslati res najboljše učne moči, ki bi se popolnoma posvetili delu za pomoč izseljenski mladini. Za te tečaje bi se temeljito pripravili v posebnem tečaju v domovini, kjer bi skupaj pregledali učno snov in določili obliko podajanja učne snovi, ki bi bila izseljenski mladini najlažja.

8.) Vsaki koloniji bomo skušali poslati vsak nekaj mladinskih knjig in revij. Po možnosti bi organizirali tudi za mladino »potovalno knjižnico« pod nadzorstvom izseljenskih učiteljev.

9.) Za pouk izseljenske mladine je treba izdelati učno knjigo slovenščine in domoznansva (za nižjo in višjo stopnjo).

10.) Sposobne izseljenske otroke bi morala šolati domovina, da bi se pripravili v njej za delo med izseljenskimi rojaki.

1.) Mladino v domovini je treba seznanjati z vsemi vprašanji izseljenskega problema in z vsemi težnjami izseljencev. V izseljenski reviji morajo biti stalno poročila o delu in življenju izseljenske mladine. Pa tudi naše dnevno časopisje mora nuditi priliko, da v njem izpregovori besedo o svojem delu mladina doma in na tujem.

12.) V »Mladinskem skladu« pa hočemo zbirati denarne prispevke, tudi med mladino (zlasti ob izseljenskem tednu), da omogočimo izseljenskim otrokom pot v domovino.

5. V prvih vrstah bo treba zainteresirati za izseljence našo mladino po šolah. V ta namen je treba nuditi mladini potrebno izseljensko gradivo. Ob tej priliki prosimo prosvetno ministrstvo, naj uvede po zgledu drugih narodov obvezen pouk o našem izseljencu vsaj po eno uro na teden. V šolske čitanke naj se uvrsti tudi poglavje o našem izseljencu, izdelajo naj se potrebni zemljevidi, da bo mladina vedela, kje naši ljudje po svetu živijo. Po naših šolah se morajo ustanoviti mladinska izseljenska društva ali krožki, ki naj bi etopili v pismene stike z našo mladino v tujini. Naši izseljenski mladinci je treba dati možnost, da bo redno vsako leto obiskala domovino in tudi obiskala naše šole, kjer bi dobila nove ljubezni do našega naroda, jezika in pesmi.

6.) Vsako leto bo treba privabiti čim več naših izseljencev v domovino vsaj na kratek obisk in jim nuditi čim več ugodnosti, s tem jih bomo priklenili nase, da bodo potem, ko se vrnejo v tujino z najlepšimi utisi, širili ljubezni in narodno zavest tudi med onimi udi našega narodnega telesa, ki so že utonili v tujih narodnostnih morjih.

Vse to delo je sprejel v svoj program propagandni odsek Izseljenske zbornice. Delo bo stalo veliko truda in denarja, zato prosimo naše državne oblasti, da bi to delo odseka podpirale moralno in finančno.

3.) Vsaka izseljenska kolonija, vsaka izseljenska šola mora biti v stalnem stiku z domovino.

4.) Izseljenski mladinci je treba omogočiti obiskovanje pouka, zato treba poslati večje število učiteljev med izseljence. Tem pa je treba urediti tudi finančni položaj in redno prejemanje mesečnih prejemkov.

5.) Vsako leto bi moralo priti v domovino vsaj nekaj otrok na počitnice. Tem je treba nuditi brezplačno pot, vso oskrbo in pouk materinskega jezika. Za tako počitniško kolonijo je treba obratiti po nekaj otrok iz vsake izseljenske naselbine; vračali bi se kot naši mladi prosvetni delavci na delo med tvariše na tujem.

6.) V naselbinah, odkoder ne bi mogli priti otroci v domovino, bi morali prirediti počitniške tečaje za pouk slovenskega jezika in domoznansva. V takem tečaju bi se zbrali otroci z vseh bližnjih naselbin.

7.) Za voditelje takih tečajev bi morali poslati res najboljše učne moči, ki bi se popolnoma posvetili delu za pomoč izseljenski mladini. Za te tečaje bi se temeljito pripravili v posebnem tečaju v domovini, kjer bi skupaj pregledali učno snov in določili obliko podajanja učne snovi, ki bi bila izseljenski mladini najlažja.

8.) Vsaki koloniji bomo skušali poslati vsak nekaj mladinskih knjig in revij. Po možnosti bi organizirali tudi za mladino »potovalno knjižnico« pod nadzorstvom izseljenskih učiteljev.

9.) Za pouk izseljenske mladine je treba izdelati učno knjigo slovenščine in domoznansva (za nižjo in višjo stopnjo).

10.) Sposobne izseljenske otroke bi morala šolati domovina, da bi se pripravili v njej za delo med izseljenskimi rojaki.

1.) Mladino v domovini je treba seznanjati z vsemi vprašanji izseljenskega problema in z vsemi težnjami izseljencev. V izseljenski reviji morajo biti stalno

Od tu in tam

Priprave za obisk dr. Mačka v Belgradu so menda že zaključene. Včeraj se je pri dr. Mačku oglasil podpredsednik KDK dr. Kostić iz Zemuna in mu sporočil nekaj podrobnosti glede bližnjega obiska. Sedaj se namreč čuje, da so prireditelji obisk spet pomaknili za nekaj dni proti koncu tega meseca ali pa na začetek prihodnjega. Pravijo pa, da je obisk gotovo dejstvo. Dr. Kostić je iz Zagreba odpotoval v Slovenijo, kjer misli ostati nekaj časa na odhodu.

Na Kajmakčalanu, na hribu na grški meji bodo te dni spominke svečanosti v čast padlim junakom v borbi za našo državo. Nekateri gostje so že prispeli tjakaj, med njimi predsednik narodne skupščine Stevan Čirič in z njim dvajset narodnih poslancev. Obisk spominke svečanosti organizirajo v Južni Srbiji kot nekako romanje.

Trojčke je rodila in potem umrla mlada Anica Katnić iz Kraljevice pri Crikvenici. Katnićeva je prišla v zagrebški dečji dom, kjer je v treh dneh rodila dva sinčka in eno hčerko. Po zadnjem porodu pa je silno oslaba in umrla. Otroci pa so nenavadno zdravi in dobro razviti. Ker so izgubili svojo mater in ker je oče revan, bo za otroke skrbela za sedaj banska uprava, za kasnejšo preskrbo pa bodo priredili javno zbirko.

Prosvetni minister Dimitrije Magarašević se je včeraj mudil v Zagrebu in pregledoval stanje novih gradb tehnične in živnozdravniške fakultete. Slednji je obiskal tudi atelje akademskega kiparja prof. Frangeša, ki izdeluje spomenik prvega hrvaškega kralja Tomislava.

75 vasi Hrvatskega Zagorja je trpelo silno škodo zaradi toče in neviht v zadnjih dneh. Nikjer ni ostalo nič niti za hrano prebivalstva, niti za živino. Zaradi tega so se obrnili oskodovalni kmetje na javnost za pomoč. Prvo podporo je nakazal ban savske banovine dr. Ružić in sicer 60.000 din ter prosto voznino za 12 vagonov koruze.

Posebno odredbo proti nagoti je izdala dubrovaška policija. Poziv policije je namenjen lastnikom gostinskih podjetij kakor tudi gostom, naj nikar ne pospešujejo te nemorale, temveč naj se oblači tako, da ne bodo žalili domačega prebivalstva. — Gostilničarji imajo dolžnost opozoriti svoje goste na te odredbe, zlasti pa ženske, ki se v pogledu nemorale največ pregreše. Odredba predvideva tudi kazni za prestopke.

Obisk Dalmacije se je letos nekoliko zmanjšal. Manjka Čehov in Nemcev, ki so bili najbolj pogosti in nazbolj stalni gostje. Temu so krive razne neprilike, ki so jih Čehi doživljali zadnje tedne. Nemcev pa ni zato, ker jim je bilo priporočeno, naj obiskujejo avstrijska letovišča. Na splošno pa so tudi stroge devizne omejitve velika zapreka za obisk jugoslovanskih letovišč in kopališč.

Znižanje cen kruha je odredilo mestno županstvo v Osijeku. Splošna podražitev kruha se odpravila tudi v Osijeku, čeprav tamkajšnji peki niso bili upravičeni kaj takega storiti. Imeli so še velike zaloge stare moke, ki so jo kupili po starih cenah. Zategadelj je župan sklical v občinsko hišo vse pekarske mojstre in se z njimi skušal na miren način dogovoriti za znižanje cen. Ker so peki vztrajali pri višjih cenah, je mestno poglavarstvo enostavno odredilo pocenitev in sicer povprečno za 50 par pri kilogramu.

Zaloge dalmatinskega vina so pri kraju. V zadnjih dneh so prodali 30.000 hektolitrov vina, a doma so ga porabili 15.000 hektolitrov. Če računamo, da so ga še pred dobrim mesecem imeli 120.000 hl na zalogi, ga torej ostane v kletih še 75.000 hl. Če upoštevamo, da ga bodo povprečno porabili v teh dveh mesecih še 40.000 hl, se vidi, da bo v Dalmaciji zmanjkalo vina še pred novo trgatvijo. Nujno je, da so začele cene naraščati ter stane danes liter črnega dalmatinskega vina od 4,50 do 6 din.

Nenavadna nesreča se je dogodila oni dan v Dreznici pri Mostarju. Kmetica Džulba zasmič je kosila travo na travniku tik nad globokim prepado. Nedaleč od nje pa je kmet Mehmed Turkuvič izpodrezaval bukev. Ko se je po nesreči drevo prevrnilo na kmetica in ga na mestu ubilo, se je kmetica ob pogledu na nesrečo tako prestrašila, da je izgubila prishebnost. Nagnila se je proti prepadu in se vanj zvrnila. Tudi ona je obležala na mestu mrtva.

»Nebotičnik« bodo dobili v Sarajevu. Kreditna zadruga železniških uslužbencev je sklenila zgraditi več hiš, med njimi tudi osennadstropno palačo. V kletih hiše bodo zavetišča proti plinskim napadom, v vseh nadstropjih stanovanja in poslovni prostori zadruga, a na strehi bo velika restavracija, ki bo odprta samo poleti.

100 hiš in gospodarskih poslopij je uničil ogenj v vasi Cegeranah pri Gostivarju. Sredi vasi, ki šteje nekaj nad 500 števil, je neka ženska čistila domače ognjišče in nato pepel z žerjavico vrgla pred skedenj. Veter je žerjavico razpihal in odnesel med slamo. Preden so se kmetje v položaju znašli, je bila že vsa bližnja okolica v ognju. Z gorečih hiš se je ogenj zaradi vetra prenašal z bliskovito naglico na vse strani. V nekaj urah je zgorelo nad 100 hiš in gospodarskih poslopij. Gasilske čete, ki so prispjele v vas, so komajda rešile ostali del vasi pred ognjem.

Protestni shod proti izkoriščanju uradništva s strani zavarovalnih zavodov, ki notejo podpisati kolektivnih pogodb za svoje uradništvo, so priredili v soboto belgradski zasebni nameščenci. V resoluciji izražajo svoje simpatije za stavkujoče zavarovalniške uradnike v Ljubljani, Zagrebu, Sarajevu, Osijeku in Novem Sadu. Prav počen primer škodljive neudnosti med stavkujočim uradništvom se je dogodil nedavno pri nekem zavarovalnem zavodu v Ljubljani. Podjetje ni hotelo podpisati nove pragmatike, nakar so uradniki enodušno sklenili stopiti v stavko. Na prvi dan stavke pa se je zgodilo sledeče: Najbolj goreči zagovorniki stavke so se vtihotapili že ob šestih zjutraj v urade in se mirne vesti vsedli za svoje pisalne mize. Kmalu se je skoraj polovica uradništva znašla v pisarni že precej pred običajnimi uradnimi urami. Vsakdo izmed njih je sumljivo pogledoval tovariša, ki se je prav tako izbojzani, da ne bi obsedel na cesti zaradi nesložnosti, odločil oditi v službo. Posledica je bila, da je postalo vodstvo zavoda bolj skopo v svoji popustljivosti.

Lepa verska prireditev na zgodovinski božji poti:

Tabor Marijinih častilcev na Šmarni gori

Ljubljana, 11. julija.

Včeraj je bila na Šmarni gori velika svečanost. Kljub zelo slabemu vremenu je prišlo na to, Ljubljani najbližjo božjo pot, mnogo ljudi. Večina jih je prišla od vodiške strani. Vseh je bilo toliko, da sta bila prostor pred cerkvijo in cerkev sama do kraja napolnjena.

Udeležilo se je poleg velike množice tega Marijinega tabora tudi lepo število odličnikov, ki se niso ustrašili grde in naporene poti na Šmarno goro. Prišli so: okrajni glavar ljubljanske okolice g. Maršič, predsednik Zupanske zveze kamniški in mestni župan g. Novak, šentiviški župan g. Erjavec, vodiški župan g. Jerala in šmartinski župan g. Juvan i. dr.

Po službi božji, ki jo je imel šentiviški dekan g. Zabet, ki je tudi zbranim govoril o pomenu Šmarne gore, o ljubezni do Marije in milosti, ki jo Marija deli slovenskemu narodu, je bil nato pred cerkvijo marijanski tabor.

Dež ni ponehal, ampak je vas čas rosilo. Prostor pred cerkvijo je bil videti, kakor bi bil pogrnjen s temno preprogo, dežnik je bil pri dežniku. Na govorniški oder je stopil g. župnik Janez iz Vodice in začel tabor. Pozdravil je vse navzoče predstavnike hkrati in vse ostale romarje na Šmarno goro, ki jih nobena stvar ne ustavi, da prirumajo k Mariji.

Zenske zborovalke je v imenu Marijinih družb pozdravila gđ. Marinka Zihnerlova iz Vodice.

Nato je imel slavnostni govor kamniški župan g. Nande Novak, ki je takole govoril (okrajšan govor):

Ce potujemo po tujih državah, opazimo zlasti

po velikih mestih stvari, ki si jih zapomnimo. Slovenci se ne moremo ponahati z velikimi mesti, imamo pa nekaj, česar uima noben drug narod. Nad zelenimi logi in dobravami bleste po gričih cerkvice, ki kot beli golobčki pozdravljajo vsakogar...

Vse te cerkvice so znamenja vernosti in hvalečnosti naših pradedov do Stvarnika in njegove nebeške matere Marije, ki jo imenujemo kraljico Slovencev...

Koliko slovenskih fantov in mož se ima zahvaliti ravno Mariji za srečo vrnitev iz bojne vihr.

Med našimi Marijin. svetišči pristevamo lahko Šmarno goro med najlepša svetišča v naši domovini.

Šmarnogorsko Marijo lahko imenujemo čuvarico naše prestolnice Ljubljane. Kadar se je bližal Ljubljani sovražnik, je prav na Šmarni gori zagorel kres, ki je vso deželo poklical na obrambo.

Ni ga kraja, ki bi ga Ljubljancani bolj obiskovali. Že posameznik ima toliko potreb, želja in prošnji do Marije, kaj šele narod?

Danes obhajamo 10 letnico šmarnogorskih zvonov. Zvonovi so zelo tesno povezani z življenjem slovenskega katoličana.

V svetovni vojni smo videli, kaj pomeni vernemu ljudstvu zvon. Ti zvonovi, ki so največji in najlepši v vsej naši domovini, naj pojo v čast Mariji, da bi varovala našo slovensko domovino in državo pred vsemi nevarnostmi.

Lepo uspeli tabor je nato zaključil vodiški župnik g. Janc, ki se je ponovno zahvalil vsem, ki so kljub zelo slabemu vremenu v tako častnem številu pohiteli k šmarnogorski Mariji.

Zagonetno zastrupljenje posestnika Osolnika

Ljubljana, 11. julija.

Veliki kazenski senat, ki so ga tvorili s. o. s. gg. Ivan Kralj kot predsednik ter kot sodniki Fran Kovač, Rajko Lederhas, Fran Gorečan in Joža Kokalj, je danes ob 8.30 pričel glavno razpravo proti 50 letni posestnici Mariji Osolnikovi, doma v Brezniku 15, litijski okraj, in proti njenemu sinu, 28 letnemu Stefanu Osolniku, doma ravnotam. Državni tožilec g. Fran Sever je oba obtožil zločinca umora z zastrupljenjem in po zremel prevdaru ter sina še dvakratnega prestopka tatvine, ko je Ivanu Brodarju v Logu odnesel zlato uro v rednosti 3168 din in posestniku Rudolfu Vozlju v Brezniku 120 din vredno vozno kolo.

Ali je bil Osolnik zastrupljen?

Po 7 letih pride vsak zločin na dan, pravi star slovenski pregovor. Bilo je 29. aprila 1929, ko so v kozolecu našli obešenega 49 letnega posestnika Josipa Osolnika. Pri sodni obdukciji je litijski zdravnik dr. Ukmar podal obširno mnenje, ki se je osredotočilo na okolnosti, da se Osolnik ni sam obesil, marveč, da je bil najprej zastrupljen z neznanim strupom, nato pa obešen. Mnogi znaki kažejo na to, da se ni sam obesil, ker pri njem ni bilo opaziti in najti za obešence prav značilnih znakov na obrazu in telesu. Osolniku ni bil obraz nabrekli, oči mu niso bile izbuljene, kakor je to navadno pri obešencih. Uvedena je bila nato kazenska preiskava proti neznanim storilcem. Litisko sodišče je poslalo vsebino želodca na fiziološki inštitut ljubljanske univerze s prošnjo, da naj zavod vsebino preišče in poda svoje mnenje, če so bile v vsebini kake strupene snovi. Zavod je podal mnenje v negativnem smislu, da ni bilo v vsebini najti niti organskih niti anorganskih strupov. Podal pa je tudi mnenje, da zastrupljenje ni docela izključeno, ni se pa pridružil mnenju dr. Ukmarja glede obešenja. Državno tožilstvo je naposled 26. junija 1929 ustavilo kazensko preiskavo na podlagi § 90 k. z.

Sin je izdal zločin

Med sosedi in okoličani so se dolga leta širile govorice, da se Osolnik Jože ni sam obesil, marveč da so ga najbrž domači spravili na oni svet. Nihče pa si ni upal stvari povedati orožnikom, kajti bali so se Stefana Osolnika, ki je znal kot zelo maščevalen in nasilen človek.

Ne bi prišlo na dan, kdo je umoril posestnika Osolnika, da ni letos januarja ovdal Stefan Osolnik svojega prijatelja Jakoba Jagra, da je ta ukradel Rudolfu Vozlju vozno kolo, vredno 120 din. Jagra je to silno bolelo in peklo. Napotil

se je k litiskim orožnikom in jim odkril tajnost, kdo je pravi morilec Jožeta Osolnika. Jagra je bolelo, ker ga je neupravičeno ovdal Stefan zaradi dozdevne tatvine. Povedal je najprej orožnikom in pozneje še na okrajnem sodišču, da mu je pred božičem leta 1937 Stefan Osolnik v vseh podrobnostih zaupal, kdo da je umoril Jožeta Osolnika. Pripovedoval mu je v podrobnostih, kako sta z materjo očeta zastrupila in ga nato še obesila. Mati se z možem ni razumela. Nekega dne je mati odšla na svoj rojstni dom na Vrh, vrnila se je šele proti večeru. Za očeta je skuhala škodolico čaja, v njega pa je pomčala neki strup. Oče ni hudega sluteč je čaj popil, nato pa zavpil, da to ni čaj in se je vlekel na posteljo. Nato sta očeta davila za vrat in pozneje, ko je izdihnil, zavlekla pod kozolec, kjer sta ga še obesila.

Njegov brat Fran Jager je prav tako povedal Jakobu, da mu je Marija Osolnikova vse zaupala in da je že dolgo vedel o tem umoru. Napram Franu Jagra je Marija Osolnikova kazala veliko naklonjenost in ga je vedno vabila k sebi. Nagovarjala ga je, da naj bi jo poročil, to ponudbo pa je odklonil. Jeseni 1937 mu je Osolnikova, ko je poprej prisegel, odkrila svojo tajnost in svoj zločin. Ko je leta 1914 pokojni Osolnik moral oditi v vojno, je žena dajala za maše, da se ne bi mogel več povrniti iz vojne. Pozneje so nastali vedni domači prepri.

Obtoženka je po zunanosti slabotna ženska, suha, prav lepih, srebrnosivih las. Obtoženec je visok in robusten človek. Oba zanikata krivdo. Na včerajšnji razpravi je bila zaslišana kratko le mati Marija Osolnikova. Oba obtoženca brani odvetnik dr. V. Knaflič. Ker ni bila navzoča glavna priča Fran Jager, ki je sedaj pri vojakih, je bila razprava na predlog drž. tožilca preložena na nedolžni čas. Hkratu bo sodišče zaprosilo za izvedeniško mnenje še pri drugem izvedencu.

Ludvik Primožič oproščen

Umora 73 letne posestnice v Pristavi pri Mengšu Marije Šimenčeve obtoženi Ludvik Primožič je bil na podlagi izvedenih dokazov v smislu § 280 k. z. oproščen od obtožbe umora Šimenčeve in lahke poškodbe hčerke Marije, obsojen pa je bil zaradi prestopka tatvine srebrne ure v vrednosti 150 din na 2 meseca strogega zapora. Državni tožilec je proti oprostitvi sodbi prijavil revizijo, prav tako obtoženec v pogledu sodbe glede tatvine ure. Primožič je moral še nadalje ostati v preiskovalnem zaporu.

Triestina: Ilirija 55 : 54

Sinočnji dvoboj je komaj z 1 točko razlike Ilirija izgubila. Sreča našim tekmovalcem ni bila kar nič naklonjena. Sicer pa je bil sinočnji nasprotnik v plavalnih točkah mnogo nevarnejši kot pa splitski Jadran. Domače občinstvo se je kljub razmeroma visoki vstopnini odzvalo v velikem številu in bučno navijalo za domače tekmovalce. V waterpolu in v skokih pa gostje iz Trsta niso pokazali prav nič posebnega. Zlasti se v waterpolu, tako da smo se morali naravnost čuditi, kako je moglo to moštvo v Trstu Ilirijo premagati s 7:4. Dvomatse se je sinoči zaradi waterpola malo zavleklo, tako da se je končal komaj ob tričetrt na 12. V bodoče priporočamo prirediteljem naj skušajo vse nepotrebne odmore čim bolj skrajšati, tako da ne bo treba občinstvu z živžganjem interverirati.

Tehnični rezultati:
40 m prosto moški: 1. Gambetta (Triestina) 5:31,4, 2. Luciani (T) 5:31,4, 3. Mihalek (Ilirija) 5:31,6, 4. Fux (I) 5:53.

Točke: 8 za Triestino, 3 za Ilirijo.
10 m hrbtno dame: 1. Fine (Ilirija) 1:32,7, 2. Škerl (Triestina) 1:34,8, 3. Pallaban (Triestina) 1:38,4, 4. Bradač (Ilirija) 1:41,2.

200 m prsno moški: 1. Cerer (Ilirija) 3:03,4, 2. Hribar (Ilirija) 3:04,4, 3. Bertetti (T) 3:19,4, 4. Posar (T) 3:19,6.

100 m prosto dame: 1. Ruzzier (Triestina) 1:23,2, 2. Keržan (Ilir.) 1:26,6, 3. Fine (Ilirija) 1:32,5, 4. Prekop (Triestina) 1:34,4.

100 m prsno moški: 1. Gambetta (Triestina) 1:04,4, 2. Cerer (Ilir.) 1:05,4, 3. Luciani (Triestina) 1:06,3, 4. Zihnerl (Ilirija) 1:08,2.

100 m prsno dame: 1. Werner (Ilirija) 1:33,9, 2. Martin (Ilirija) 1:36,9, 3. Frausin (Triestina) 1:37,6, 4. Prekop (Triestina) 1:40,2.

100 m hrbtno moški: 1. Angeli (Triestina) 1:17,2, 2. Schell (Ilirija) 1:18,9, 3. Bachi (T) 1:32,3, 4. Teran (I) 1:35,4.

Skoki s 3-metrskeske deske: 1. Zihnerl (Ilirija) 61,98 točk, 2. Keržan (Ilirija) 52,73 točk, 3. Foschini (Triestina) 45,67 točk.

Stafeta 4x50 m prosto dame

1. Triestina v postavi: Prekop, Foscati, Ballaben, Ruzzier 2:22,6, 2. Ilirija v postavi: Keržan, Bradač, Martin, Fine 2:29.

Stafeta 4x200 m prosto moški: 1. Ilirija v postavi: Mihalek, Scarpa, Fur, Cerer 10:16,6, 2. Triestina v postavi: Luciani, Bachi, Fantini, Gambetta 10:33,2.

Waterpolo tekma med obema kluboma se je končala z razliko 7:0 za domačine. Zmaga je zaslužena in bi bila številčno lahko še višje izražena, da bi znali domačini še malo več streljati in ne bi tako oklevali.

Jadran na Reki.

Tretji težak poraz v razmerju 61:48 pa je utrpel splitski Jadran na Reki proti tamkajšnji Fiumani.

400 m prosto moški: 1. Schipizza (F) 5:24,8, 2. Puhar (J) 5:25,4, 3. Pilepič (F) 5:25,8, 4. Petrone (J) 5:30,8.

100 m hrbtno ženske: 1. Beara (J) 1:29, 2. Stepančič (F) 1:35, 3. Bertini (F) 1:45, 4. Ivančič (J) 1:51,6.

200 m prsno moški: 1. Matošič (J) 3:02,9, 2. Koharovič (F) 3:08,7, 3. Filini (F) 3:18,6, 4. Bašič (J) 3:26.

100 m prosto moški: 1. Vittori (F) 1:03,9, 2. Schipizza (F) 1:04,4, 3. Puhar (J) 1:05,2, 4. Petrone (J) 1:05,9.

100 m prsno ženske: 1. Derenzini (F) 1:38,8, 2. Franco (F) 1:42,9, 3. Stipanovič (J) 1:48,8, 4. Ivančič (J) 1:59,6.

100 m hrbtno moški: 1. Perfeta (J) 1:19, 2. Bakašun (J) 1:20, 3. Vittori (F) 1:28.

Stafeta 4x50 m prosto ženske: 1. Fiumana 2:19, 2. Jadran 2:20,9.

Stafeta 4x200 m moški: 1. Fiumana 10:02,2, 2. Jadran 10:05,3.

V waterpolu je Jadran prepričevalno premagal Fiumano z rezultatom 5:1 (4:0).

Stanje točk po dosedanjem stanju je sledeče: 1. Triestina 291 točk (5 nastopov), 2. Ilirija 263 (5), 3. Fiumana 226 (4), 4. Jadran 173 (4) in 5. Viktorija 115 (2).

Vremensko poročilo

»Slovenskega doma«

Kraj	Barometrsko stanje	Temperatura v °C	Relativna vlažnost v %	Oblačnost (okoliš)	Veter (směr, iskost)	Pada-vine (mm)	Vrsta
Ljubljana	761,6	23,0	12,0	76	4	0	—
Maribor	760,3	21,0	11,0	80	5	SW,	—
Zagreb	762,2	22,0	8,0	93	5	SW,	9,0 dež
Belgrad	760,1	20,0	11,0	80	10	NW,	41,0 dež
Sarajevo	763,1	19,0	11,0	60	10	NNW,	—
Vis	761,8	20,0	12,0	80	0	NNW,	—
Split	760,7	29,0	16,0	50	2	NE,	—
Kumboj	757,2	27,0	14,0	30	0	NE,	—
Rab	762,8	22,0	10,0	30	0	N,	1,0 dež
Obrovnik	755,3	26,0	16,0	30	0	NE,	—

Vremenska napoved: Spremenljiva oblačnost, zmerno toplo vreme.

Splošne pripombe o poteku vremena v Ljubljani od večera do danes: Včeraj je bilo iz noči do 8.30 megleno in oblačno. Ob 8.35 se je pričelo polagoma jasni. Dopoldne je prevladovalo jasno, popoldne pa oblačno vreme. Ob 19.30 se je skoro popolnoma zjasnilo in tako ostalo tudi ponoči.

Koledar

Torek: 12. julija: Mohor in Fortunat, učenca.
Sreda: 13. julija: Anabet, papež, mučenec.

Obvestila

Nočno službo imajo lekarne: mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9; mr. Ramor, Miklošičeva cesta 20 in mr. Murmayer, Sv. Petra c. 78.

Jugoslovanski Touring-klub, podružnica Ljubljana, je otvoril nasproti glavnega kolodvora pred hotelom »Metropol« lastno bencinsko črpalko ter se priporoča članom ter vsem avtomobilistom in motociklistom.

Velik shod na Ptujski gori

Večina slovenskih ljudi, ki so se v nedeljo udeležili ogromnega tabora pri Sv. Trojici v Slov. gorah in navdušeno pozdravljali našega voditelja ministra dr. Ant. Korošca, ne ve za drug tabor, ki je bil sicer nekoliko manjši po obsegu, vendar pa tudi zelo pomemben, zlasti po svoji pristni slovenski in štajski razigranosti in po svojem narodnem obeležju v duhu naših starih šeg in navad. Vršil se je pa na prastari Ptujski gori in je trajal celih 5 ur od 7. zvečer do ponoči v velikem salonu prijazne romarske cerkve na Ptujski gori. Govornik se je vrstil za govornikom, glavno besedo pa je imel naš znani ljudski govornik g. urednik France Terseglav. Dasi shod ni bil naznanjen, ga vendar oblast ni motila, ker je šef naše orožniške postaje bil tako ljubezniv, da je tudi sam prisostvoval shodu in na njem tudi povzel navdušeno besedo. Med govori pa je igrala vrla ptujsko-gorska trška godba, ter se je vršilo ljudsko rajanje, katerega so se udeležili tudi naše vrle mamic, pa tudi naš priljubljeni gospod župnik p. Konstantin in naš sivolasi g. urednik Franc Terseglav. Ta prekrasni shod bo vsem ptujskogorčanom, pa tudi prebivalcem drugih vasi in trgov ter prijaznim krčm, mimo katerih so se udeleženci na dolgi poti iz Sv. Trojice do Ptujске gore vozili in se ustavljali, da ponese narodno navdušenje v vsako hišo in v sleherni kot štajarske domovine ostal v neizbrisnem spominu.

Ukinitev športnih taks

Drobno poročilo Agencije Avale javlja iz Belgrada, da je vlada te dni izdala uredbu s katero povsem odpravlja 20 odstotno takso na vstopnino k javnim prireditvam in tekam vseh naših športnih društev.

To povsem kratko in skrito poročilo bo marsikdo kot brezpomembno pregledal. Ne bodo pa tega drobnega sporočila izpregledali taki in poštivalni športni delavci, ki vedo kakšno veliko breme so bile te visoke športne takse in kako so nepotrebno zavirale športni pokret v Jugoslaviji. Te uredbe kraljevske vlade se je moral razveseliti vsakdo, ki mu je pri srečanju napredke športa. S tem je podana trdna podlaga za sijajen razvoj. Ministru za telesno vzgojo g. dr. Vekoslav Milčetiču pa gre za ukinitve največja hvala. S tem dejstvom je dokazal, da se je pri nas končno nehala samo govoriti o važnosti in potrebi športnega pokreta, ampak da so odgovorni ljudje končno tudi pristopili k reševanju najbolj perečih vprašanj našega športa.

Uredbo o ukinitvi športnih taks iskreno pozdravljamo in želimo g. ministru, da bi tudi v drugih vprašanjih, ki tiče naš šport k tlom pokazal tako odločno voljo izboljšati jih.

Ob tej uredbi je dal finančni minister še naslednjo izjavo:

Ko je bil izdan zakon o taksah, so bile prilike take, da se je bilo treba ozirati v prvi vrsti na interese državne blaginje. Treba je bilo prekrbeti državi dohodke tudi za ceno drugih višjih socialnih interesov. Tako so bile takrat uvedene tudi takse na prireditve in tekme vitezkih ter športnih društev. Na razvoj nacionalne solidarnosti fizično in moralno jačjenje naše mladine tedaj ni bilo mogoče paziti. Ta vloga naših vitezkih in športnih društev pa se je doslej dobro izpolnjevala in zato je bilo treba zavzeti s fiskalnega vidika povsem novo stališče nasproti tem organizacijam. To je bil tudi glavni razlog, da je kraljevska vlada te dni izdala uredbu, s katero je ukinila 20 odstotno takso na vstopnice za vse javne nastope in tekme, ki jih prirejajo naše vitezke in športne organizacije.

22 otrok slovenskih izseljencev bo taborilo v Sloveniji

Ljubljana, 12. julija.

Z dopoldanskim brzim vlakom je prispelo v Ljub

Slovenski dom: izhaja vsak delavnik ob 12 Mesecna naročnina 12 Din. za inozemstvo 25 Din Uredništvo: Kopitarjeva ulica 6/III Telefon 4001 do 4005 Uprava: Kopitarjeva ulica 4
Za Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani; K. Čed. Izdajatelj: Ivan Rakovec Urednik: Jože Kosidek